ANUL. XXV.—No. 62.—Luni 5 Martie 1907.

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L 4.65 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 18. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
—
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1.25 linia

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

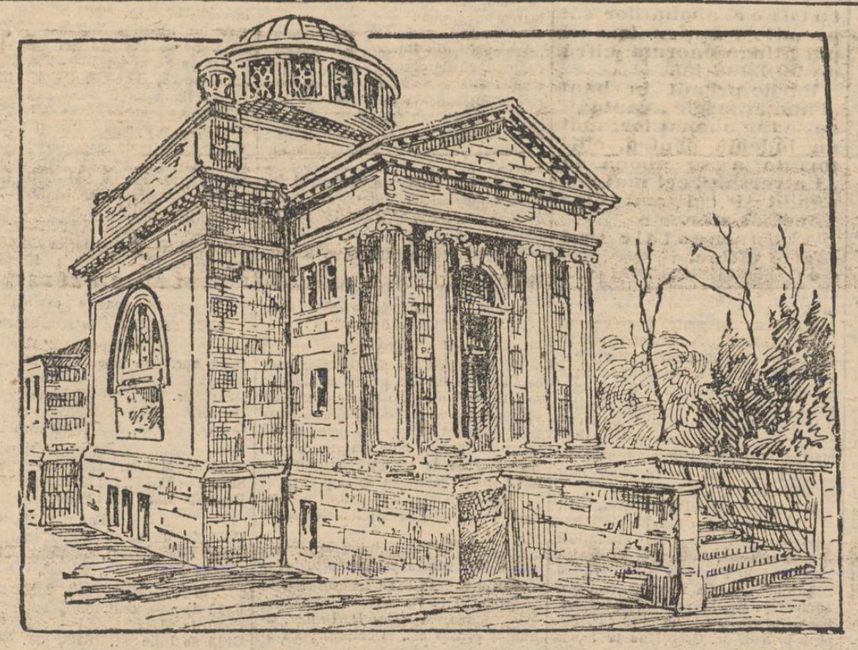

Crematoriul din Bremen. — (Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Duminecă, 4 Martie.—Cuv. Gherasim

Catolic

Duminică, 17 Martie.— Gertruda

Soarele răsare 6.27; apune 6.21

Bucureşti, 4 Martie.

PREOŢIMEA NOASTRĂ

Primim din partea mai multor preoţi din Ilfov, constituiţi într'un „cerc pastoral" o scrisoare de protestare în contra constatărilor părinteluĭ Ion A. Parfenie din comuna Proşcani, judeţul Iaşi, privitoare la puţinul zel ce arată în genere preoţimea noastră pentru menirea eĭ, constatări despre cari am crezut nimerit să luăm notă şi noĭ într'un număr trecut al ziarului nostru.

Gândul nostru, când am resumat aci constatările, în tot cazul cam pesimiste, ale părinteluĭ Parfenie, nicĭ n'a fost altul de cât acela de a stimula preoţimea noastră să facă ea însăşĭ un examen conştiincios şi just al adevăratei stări de lucruri şi să caute îndreptare acolo unde îndreptare se cere, saŭ să scoată la iveală pilda cea bună acolo unde ea în adevĕr se dă.

In ce priveşte în special preoţimea din Ilfov, ea nu primeşte cu nicĭ un preţ să fie pusă în rîndul acela despre care părintele Parfenie spune că nu poate arăta mai mult de 3—4 preoţi de judeţ cari să-şi cunoască cu adevĕrat şi să-şi urmeze menirea.

In judeţul Ilfov — spune scrisoarea de care vorbim,—sunt mai mulţi ani de când clerul, împărţit pe cercuri, ţine conferinţe publice, o dată pe lună, din sat în sat. Preoţiĭ aci sunt uniţi ca învăţătoriĭ; acestĭ doŭ factoriĭ luminătoriĭ lucrează mână în mână, şi nicĭ de cum nu se duşmănesc nicĭ nu se pismuesc.

Serviciile divine se fac cu toată religiositatea şi seriozitatea cuvenită,—nicĭ odată de mântuială; poate să se facă aşa prin alte părţi, dar preoţiĭ din Ilfov nu pot primi să fie puşi şi eĭ în rînd cu unii ca aceia. In ce priveşte predica ţinută poporuluĭ, ea nu lipseşte la nicĭ o ocazie,—adică atunci când parohienii sunt în număr mai mare la biserică.

Sfîrşind, preoţiĭ din Ilfov cari ne scriu declară că, din cele scrise de părintele Parfenie, numaĭ ideea de congres o admit, şi cred că e admisă de toată preoţimea. De alt-fel ideea aceasta nu e nouă,—ci nouă ar fi numaĭ realizarea eĭ.

Am făcut loc acesteĭ protestări a preoţilor din Ilfov pentru că ni se pare drept că atunci când cine-va se simte pe nedrept învinuit saŭ mustrat dimpreună cu alţiĭ, cari poate sunt vrednicĭ de aceasta, să ceară ca să se facă pentru dînşiĭ excepţia cuvenită. Asemenea excepţiĭ vor fi desigur şi altele,—şi este o vorbă cunoscută care cere să se dea onoare excepţiunilor.—Fie însă ca în acelaş timp ele să servească şi drept pildă celor ce aŭ încă nevoe de îndemnuri.

DIN GERMANIA

(Coresp. particulară a ziarului «Universul»)

Berlin, 1 Martie.

Insultarea deputaţilor din Reichstag în dieta Prusieĭ

In dieta prusiană deputaţiĭ din Parlamentul central aŭ fost insultaţi, fapt care a avut ca urmare veştejirea acestor insulte de către preşedintele Reichstagului. Insulta a fost săvîrşită de deputatul conservator baronul de Brandenstein, care la desbaterile budgetuluĭ căilor ferate s'a plâns despre societăţile rele, care se găsesc în vagoanele de cl. I. El zise între altele:

„Se spune că numărul călătorilor de cl. I a scăzut. De sigur că este vorba de aceia cari plătesc, de oare-ce frecvenţa celor cari nu plătese a crescut foarte mult. (Ilaritate). Se spune încă de acum: In cl. I călătoresc numaĭ inspectoriĭ de construcţiĭ şi deputaţiĭ din Reichstag. (Mare ilaritate). La procesul unuĭ atentat pe linia ferată preşedintele întrebă pe un martor, că n'a văzut imediat pe făptuitor, că nu face parte din cl. I, şi că ar fi putut da semnalul de alarmă. Atunci cel întrebat răspunse: „Am presupus că este un deputat din Reichstag (Mare ilaritate). Dacă vă făceţi ideea cum sunt îmbrăcaţi aceştĭ domniĭ, atunci veţi înţelege acest răspuns".

Un deputat al centruluĭ şi un liberal aŭ protestat cu energie în contra luĭ Brandenstein.

La sfârşitul şedinţeĭ de eri a Reichstagului, preşedintele contele Stolberg, care face parte din partidul conservator, a luat cuvîntul zicînd: In camera deputaţilor prusieni, în timpul desbatereĭ asupra budgetuluĭ căilor ferate, un orator a făcut nişte declaraţiuni, cari ofensează pe membriĭ Reichstagului.

Imĭ exprim din acest loc regretul asupra acestuĭ caz şi respingu cu hotărîre aceste expresiuni (Bravo!)

Călătoria directorului coloniilor Dernburg

Directorul coloniilor Dernburg îşi va începe călătoria în coloniile germane la 2 (15) Maĭ, presupunându-se că Parlamentul va termina până atunci discuţia asupra budgetelor.

Directorul coloniilor se va duce mai întâiŭ în Africa germană de est. El nu va putea să viziteze Africa de sud-vest, căci altmintrelea nu se va putea reîntoarce în Berlin până la începutul noueĭ sesiuni a Parlamentuluĭ.

Dernburg va fi însoţit de un număr mai mare de ziarişti.

Condamnarea unor ziarişti polonĭ

Din Lipsca se anunţă: Curtea de casaţie a respins ieri recursurile ziariştilor Aegidius Svitala şi Vicenţiu Scipitansk, amîndoŭi din Posen, cari în ziua de 16 Noembre anul trecut aŭ fost condamnaţi la câte o lună de zile închisoare şi amendă în banĭ, de către tribunalul din Posen, fiindcă aŭ publicat articole prin care se îndemna la greva şcolară.

Tribunalul din Allenstein a condamnat pe ziaristul Wladislaw Pieneżny, redactor la ziarul polon „Gazeta Olszinska", care apare la Allenstein, la treĭ luni închisoare fiind că a publicat un articol violent în chestia greveĭ şcolare şi care cuprindea suspicionări şi ofense la adresa guvernanluĭ şi a preoţimeĭ catolice.

Sinucidere

Din Hamburg se anunţă: Comerciantul Henri Hess, în vîrstă de 30 anĭ, s'a dus astă-zi la tărmul de la Alster şi intră în apă. După câţi-va paşi se opri şi şi trase un foc de revolver în cap. Moartea a fost instantanee. Din scrisorile rămase reiese că motivul acesteĭ fapte desperate a fost situaţia materială în care se afla în urma perderilor suferite.

Meyer.

CRONICI FEMININE

Femeia americană

Femeile pot avea cele mai diferite cariere: de la acea de institutoare saŭ copistă la ministere, arhitectă, doctoreasă, până la aceea de pilot de vapoare saŭ mecanic pe locomotive [1]). Ele aŭ şi cucerit dreptul de vot politic în treĭ state şi dreptul de vot la alegerile comunale într'un mare număr de state.

Cauzele, cari aŭ făcut pe femeĭ să cuceriască astfel rangul întîiŭ, sunt felurite. Bine înţeles, că ele n'aŭ izbutit de la început. La începutul colonizării, în intîia treime a veacului al XVII-lea, ele eraŭ foarte încătuşate.

Pe cînd bărbaţiĭ desţeleneaŭ ogoarele şi luptaŭ împotriva lupilor şi'a Pieilor-Roşiĭ, femeile creşteaŭ copiiĭ, se îndeletniceaŭ cu îngrijirea caseĭ, coceaŭ pâine şi, cînd s'aŭ deschis scoliĭ, învăţaŭ pe copiĭ. Adesea aŭ avut chiar să lupte cu arme de foc, spre a-şi apăra casa împotrira unor atacuri neprevăzute.

Un secol şi jumătate după aceasta, femeile luară parte activă la războiul independenţeĭ: puritane ale coloniilor de la Nord ori creole din Virginia, ele se întovărăşiră într'un avînt, spre a scutura jugul patrieĭ mume, devenită tiranică.

Bărbaţiĭ le-aŭ fost recunoscători pentru curagiul şi devotamentul lor fără rezervă în acele împrejurări hotărîtoare; aceasta e întîia cauză a desrobireĭ lor.

După ce s'a asigurat autonomia naţiuneĭ şi veni belsugul, femeia scutită de o parte din grijile firesti, îşi îndreptă activitatea spre studiŭ şi artele-frumoase; ea voi să fie medic, profesoară, arhitectă, pictoare.

Silvia.

Mişcarea ţăranilor

din jud. Dorohoĭ

(Prin poştă de la coresp. nostru particular)

Dorohoiŭ, 2 Martie.

Completăm ştirile publicate în numărul de azi al „Universuluĭ" cu privire la agitaţiile ţărăneşti din jud. nostru cu următoarele noui detalii pe cari le avem din isvor oficial:

In afară de agitaţiunile semnalate printre locuitoriĭ satelor Ibăneşti, Cristineşti şi Hudeştiĭ-Mari, nu s'aŭ mai produs şi în alte comune, contrar svonurilor răspândite, agitaţiuni cu caracter grav.

Ca şi în cele-l'alte judeţe, mişcările ţărăneşti din comunele judeţuluĭ nostru sus arătate aŭ un caracter pur agrar şi urmăresc aceeaşi ţintă: pământ. „Vrem pământ!" acesta e strigătul general al ţăranilor.

Alaltăeri şi eri toată ziua aŭ vizitat comunele unde se agită ţăranii d-niĭ P. Sfetescu, secretarul general de la ministerul de interne, Fălcoianu, şef de cabinet la acest minister, V. V. Miclescu, prefectul jud. nostru, comandantul reg. 8 Dragoş No. 29 din localitate şi d. căpitan de geandarmĭ Boureanu.

La Hăneştĭ aŭ găsit adunaţi în faţa primărieĭ un număr de câteva sute de ţăraniĭ, cari păstrând o atitudine liniştită aŭ cerut să li se dea pământ şi să li se înlesnească condiţiunile muncilor agricole. In Hudeştiĭ-Marĭ însă spiritele aŭ fost găsite mult mai agitate.

In ambele părţi d. secretar general Sfetescu şi d. prefect Miclescu aŭ sfătuit cu blândeţe pe sătenĭ să renunţe la calea rebeliuneĭ şi să aştepte liniştiţi până ce, cererile lor, cari aŭ fost găsite în parte întemeiate, vor fi rezolvate poate pe cale de lege, spre binele ţăranilor.

La Hudeştiĭ-Marĭ, sătenii aŭ înmânat d-luĭ secretar general Sfetescu o petiţiune adresată de toţi locuitoriĭ d-luĭ prim-ministru prin care cer pământ şi d-sa a promis sătenilor că va remite cererea loculuĭ în drept.

In alte părţi nu s'aŭ semnalat mişcări ţărăneşti mai grave.

Eri cu trenul de 4 d. a. secretarul general de la ministerul de interne, d. P. Sfetescu şi şeful de cabinet Fălcoianu, aŭ plecat la Bucureşti spre a supune ministeruluĭ de interne rezultatul ancheteĭ făcute în jud. Dorohoiŭ.

Sunt în măsură a afirma că din cercetările făcute personal de d-lor în comunele răsculate, s'aŭ convins că cea mai mare parte din sătenĭ formulează cererĭ de a li se da pământ cu totul neîntemeiate întru cât posedă pământ şi că din potrivă alţiĭ — o mică parte însă — sunt bine întemeiaţi când cer pământ.

D. prefect V. V. Miclescu, care e ţinut în continuiŭ în curent cu orĭ-ce mişcare din judeţ, pleacă foarte des în comunele unde se semnalează agitaţiuni şi pretutindeni dă poveţe ţăranilor să fie liniştiţi, promiţându-le că va interveni spre a li se satisface, în limitele posibilităţeĭ, dorinţele lor.

Pe de altă parte, graţie energicelor măsurĭ luate de d-sa, ordinea n'a fost nicăerĭ turburată.

Spre a preîntîmpina orĭ-ce eventualitate, s'aŭ luat dispoziţiuni ca armata să fie orĭ când gata să plece în comunele răsculate.

Liniştea cea mai deplină domneşte însă pretutindeni şi mimic în atitudinea ţăranilor nu trădează că eĭ ar avea cel puţin pentru moment intenţiunea să se dedea la dezordinĭ.

Vom ţine în curent pe cititorĭ cu mersul lucrurilor.

Bruno.

LAMURIREA CHESTIUNEI

apeĭ de băut din Capitală

Convorbire cu d. dr. Spineanu, şeful serv. de desinfecţiuni

Sunt câte-va zile de când publicul din Capitală este alarmat şi fel de fel de versiuni circulă, atât în convorbiri particulare cât şi în ziare, cu privire la infectarea apeĭ de băut din Capitală.

Pentru a lămuri definitiv această chestiune, ne-am adresat d-luĭ dr. Orleanu, medic-şef al Capitaleĭ şi d-luĭ dr. Spineanu, şeful serviciuluĭ de desinfecţiuni şi membru în consiliul de higienă, rugându-l să ne lămurească chestiunea. Răspunsul d-luĭ dr. Orleanu l'am publicat în numărul nostru de Vineri 2 Martie; publicăm acum răspunsul d-luĭ doctor Spineanu.

Prima întrebare ce am făcut d-luĭ dr. Spineanu a fost: Cum stă chestia infecţiuneĭ apeĭ de băut, căci publicul este foarte alarmat?

D. dr. Spineanu mi-a răspuns: Această alarmare este exagerată, ea este datorită interpretărilor false. Iată cum este purul adevĕr: Apa de băut, fie în străinătate, fie la noi în ţară, fie în Paris, Londra, Berlin, Viena etc., fie în Bucureşti, fie luată din puţurĭ, fie luată din conductele ce vin de la filtre, în tot-d'a-una a conţinut, conţine şi va conţine microbiĭ. Dar aceştĭ microbiĭ sunt de 2 felurĭ, uniĭ producătorĭ de boale, eĭ se numesc microbiĭ patogenĭ şi alţiĭ neproducătorĭ de boale, aceştia se numesc microbiĭ saprofiţi. Apele de băut conţin în tot-d'a-una microbiĭ saprofiţi, nu microbiĭ patogenĭ.

Apa de băut a Capitaleĭ, în mod normal, conţine microbiĭ saprofiţi; numĕrul acestor microbiĭ este variabil, dar în genere el este foarte redus. In luna Februarie a. c., de odată, numĕrul microbilor saprofiţi s'a ridicat foarte mult, relativ cu cifra normală, aceasta probabil din cauza timpuluĭ, care a produs oare-cari perturbări în filtrarea apeĭ.

Conclusiunea foarte logică: că este posibil să se amestece microbiĭ patogenĭ, printre cei saprofiţi şi să ne pomenim într'o bună zi cu cine ştie ce epidemie în Capitală de ex. cu epidemia de febră tifoidă.

Atunci d. primar şi d. medic-şef al Capitaleĭ aŭ publicat ordonanţa, ca măsură preventivă, iar nu ca confirmare a existenţeĭ saŭ producereĭ vreuneĭ epidemiĭ.

Prin urmare toată confusiunea şi d'aci alarmarea constă, pe d'oparte în confundarea de către public a microbilor saprofiţi cu microbiĭ patogenĭ, iar pe d'altă parte în interpretarea greşită a ordonanţeĭ primărieĭ, crezându-se că este vorba de epidemiĭ existente, pe când în realitate este vorba de prevenirea vre-uneĭ epidemiĭ eventuale.

De alt-fel, de câte-va zile starea apeĭ s'a îmbunătăţit mult, numĕrul microbilor saprofiţi a scăzut.

— Dar epidemiĭ avem saŭ nu în Capitală în present, am întrebat pe d. dr. Spineanu?

D-sa mi-a răspuns: In totd'auna în Capitală, ca în orĭ-ce oraş mare, aŭ fost şi sunt boale contagioase. Dar din fericire sunt cazurĭ isolate şi puţine la număr, în cât nu constituesc adevărate epidemiĭ. Mai mult încă, în present, starea sanitară a Capitaleĭ este mai bună de cât în epoca corespunzătoare a anuluĭ precedent, aceasta se poate constata uşor din datele serviciuluĭ sanitar.

V. Rusenescu.

UN PROVERB PE ZI

Mai bine să fiĭ singur tot-d'auna de cât să nu fiĭ singur niciodată.

SAPTAMANA POLITICĂ

DIN STREINATATE

Svonurile de disolvarea Dumeĭ

Revine din noŭ svonul, mai perzistent, despre inevitabila disolvare a Dumeĭ. Uncle ziare din Petersburg vorbesc de disolvare ca de un lucru hotărît în principiŭ şi'l cercetează consecinţele. La dreptul vorbind, lucrurile nu aŭ ajuns aci, dar este foarte evident că sunt foarte puţine şanse de a se vedea stabilindu-se înţelegerea între guvern şi majoritatea democratică.

Nowoje Wremjia spunea deunăzi că Duma nu are altă raţiune de a fi de cât să năbuşască revoluţia în loc de a contribui la aţîtarea eĭ. Acesta este un adevăr care nu poate fi tăgăduit. Acţiunea politică a Dumeĭ trebue să contribue în mare parte la a readuce puţină ordine în viaţa publică rusească. Ea poate să stăvilească reacţiunea, după cum, în mod forţat, trebue să pună capăt violenţelor terorismuluĭ.

Când un popor dispune de mijloace, chiar imperfecte, de a face să i se aducă la îndeplinire revendicările pe căĭ legale, violenţele sunt nescuzabile. Orĭ cât de mărginite ar fi puterile Dumeĭ prin legile fundamentale, Adunarea va putea lucra totdeauna în mod eficace în sensul ideilor liberale şi constrânge puţin câte puţin guvernul de a intra pe calea reformelor practice. Din contră, dacă dânsa ia de la început atitudine de opoziţie înversunată guvernul va recădea sub influenţa reacţionarilor şi va fi lupta aprigă între cele două tendinţe, luptă din care poporul rus, de scăparea căruia este vorba, va fi cel care va avea mai mult de suferit.

Cât despre guvern, nicĭ el nu poate dori dizolvarea Dumeĭ. Ceea ce'l interesează în primul rând este consolidarea creditului Rusieĭ în streinătate şi aceasta nu se poate de cât printr'o organizaţie regulată şi întru cât adunarea reprezentanţilor naţiuneĭ aprobă împrumuturile noui ce ar putea fi cerute în streinătate.

Orĭ care i-ar fi dispreţul pentru tendinţele democratice ale Dumeĭ, guvernul are deci un interes imediat pentru ca Duma să trăiască.

Iată de ce nu se poate admite ca îndreptătite svonurile privitoare la o apropiată disolvare ce se răspândesc în presă. Inainte de a se ajunge aci, o serioasă experienţă a regimuluĭ par amentar es e de făcut şi nu se poate crede că liberalii ruşi de o parte, că d. Stolypin de alta, aŭ de gând să neglijeze această leală experienţă spre a se arunca orbeşte în politica de duşmănie pe care o cere reacţiunea şi revoluţia.

Înţelegere ruso-franco-anglo-japoneză

De câte-va zile ziarele engleze încredinţează că o înţelegere s'a încheiat între Rusia, Franţa, Anglia şi Japonia cu privire la afacerile din Extremul-Orient, înţelegere care ar fi o garanţie sigură a menţinereĭ păceĭ.

Această grupare este, de alt-fel, în logica lucrurilor, din moment ce Anglia, aliata Japonieĭ şi amica Franţeĭ, se apropie la rîndul eĭ de Rusia.

Se putea prevedea că ea nu va lăsa să trăiască în neînţelegere puteriĭ cariĭ îi craŭ apropiate şi a căror politică particulară ar risca de sigur să-l compromită alianţele şi prieteniile la un moment dat şi ar putea-o pune într'o situaţie foarte dificilă.

Totuşi, după informaţiile ziarelor de la Paris, înţelegerea nu ar fi având caracterul pe care presa engleză vrea să i-l dea. Ar fi vorba de două înţelegeriĭ deosebite, unul între Rusia şi Anglia, alta între Rusia şi Japonia.

Primul s'ar aplica în special la Persia şi ar delimita zonele de influenţă comercială ale celor două ţăriĭ. Cât despre acordul ruso-japonez, el ar regula oare-cariĭ chestiuni lăsate în suspensie prin tratatul de la Portsmouth, din 1905, şi ar hotărî procedura arbitragiuluĭ pentru toate litigiile ce s'ar produce pe viitor între cele două imperiĭ.

Cât despre Franţa, cu toate că nu are a'şi pune semnătura în josul acestuĭ tratat în pregătire, se înţelege că are cel mai mare interes a vedea un asemenea acord pentru Extremul-Orient, unde ea joacă un mare rol, între puterile cu cariĭ este atât de strîns legată.

Asasinatul luĭ Petkow

Asasinatul şefuluĭ cabinetuluĭ bulgar nu pare a avea o causă politică propriu zisă. Sfîrşitul tragic al d-luĭ Petkow riscă să creeze însă o situaţie primejdioasă.

Se ştie că elementele radicale s'aŭ indignat mult în ultimul timp de măsurile luate contra studenţilor după violentele manifestaţiĭ ce s'aŭ produs contra prinţuluĭ Ferdinand, la inaugurarea nouluĭ teatru din Sofia. Inchiderea provizorie a universităţeĭ aŭ aţîţat spiritele şi d. Petkow a fost făcut răspunzător de o situaţie destul de neliniştitoare.

Acestor dificultăţi ale momentuluĭ sunt de atribuit măsurile de ordine luate de consiliul de miniştri bulgar şi cariĭ cuprind concentrarea trupelor în capitală, spre a se preveni orĭ-ce mişcare populară.

Este de nădăjduit că evenimentele nu vor lua o întorsătură primejdioasă la Sofia şi că ministerul bulgar se va putea reconstitui în condiţiĭ normale. Lucrul acesta este cu atât mai de dorit cu cât o criză politică bulgară ar avea în mod fatal o contra-lovitură asupra situaţieĭ generale în Balcani.

SOSIREA LUI MUNIR-PAŞA

în Capitală

Telegramele noastre particulare ne aŭ vestit la 26 Ianuarie trecut că un comunicat oficial, publicat de ziarele din Constantinopol, anunţa că M. S. Sultanul conferise M. S. Reginei noastre marele cordon al ordinuluĭ „Şefakat" şi medalia specială pentru arte-frumoase, în briliante, pentru marile Sale merite literare.

Ştirile ce am primit în urmă ne vesteaŭ că M. S. Sultanul însărcinase pe ambasadorul turc de la Paris, Munir-Paşa, cu misiunea specială de a înmâna la Bucureşti M. S. Reginei însemnele înaltelor distincţiuni, şi a preda M. S. Regeluĭ o scrisoare autografă a Suveranuluĭ Turcieĭ.

Se ştie de asemeni că Munir-Paşa a fost zilele trecute la Belgrad, de asemenea în misiune specială pe lângă regele Petru, unde i s'aŭ făcut mari onoruri.

Joui seară Exc. Sa Munir-Paşa a părăsit Belgradul spre a veni la Bucureşti.

Cu acceleratul de Vârciorova, întârziat cu 20 de minute din cauza înzăpezirei liniilor, la orele 12, trimisul extraordinar turc a sosit prin gara de Nord în Capitală.

Ministrul rezident al Turcieĭ, Kiazim-bey, însoţit de d. Diamandi, de la ministerul nostru de externe, porniseră de eri dimineaţă întru întâmpinarea ambasadoruluĭ, la Titu.

Pe peronul gărei de Nord, în aşteptarea trimisuluĭ turc, sosiseră din vreme d-niĭ Duiliu Zamfirescu, secretarul general al ministeruluĭ de externe, D. Moruzzi, prefectul poliţieĭ Capitaleĭ, Vlahuţă Slătineanu, prefectul judeţuluĭ Ilfov, Kiamil-bey, consulul turc din Capitală, Avian Efendi, secretarul legaţiuneĭ turceşti, Şefket-bey, ataşatul militar turc, maior Magheru, aghiotant regal, generalul Gheorghiu, comandantul pieţeĭ, Trăznea Greceanu, Burghele şi Rosnovanu; din ministerul de externe, precum şi multe alte persoane de distincţie.

La intrarea trenuluĭ în gară Exc. Sa Munir paşa, scoborîndu-se din vagonul de dormit, a fost întîmpinat de secretarul legaţiuneĭ turceşti şi ministrul turc Kiazim bey a făcut prezintările.

Trimisul extraordinar este însoţit în călătoria sa de Etienne bey, secretarul ambasadeĭ turce din Paris şi comandantul Nagy-bey, cari fac parte din ambasadă.

După ce s'a întreţinut câte-va minute cu persoanele de faţă, Exc. Sa Munir-paşa şi membriĭ ambasadeĭ aŭ fost la Palatul regal, unde s'aŭ înscris în registre, şi de acolo aŭ fost conduşi la hotelul Bulevard, unde li se rezervase un apartament.

Membriĭ ambasadeĭ aŭ luat masa de amiazĭ, la hotel, împreună cu d. Kiazim-bey, ministrul rezident turc.

* * *

După informaţiunile ce avem Ex. Sa Munir-Paşa va fi primit în audienţă solemnă de MM. LL. Regele şi Regina, probabil Luni.

Crematoriul din Bremen

— Vezi ilustraţia —

In ziua de 21 Februarie a. c. s'a inaugurat cu o deosebită solemnitate crematoriul din oraşul Bremen, care este al doui-spre-zecelea din Germania. Conform contractuluĭ acesta trece din mâinile reuniuneĭ pentru arderea cadavrelor, în proprietatea Statuluĭ Bremen. Clădirea acestuĭ crematoriŭ s'a început în vara anuluĭ 1905, după planul architectuluĭ Behrens. Cheltuelile de 133.000 mărci, aŭ fost acoperite prin subscripţie publică şi prin donaţiuni din Bremen.

Acest crematoriŭ este unicul în Germania, în care cadavrele se ard gratis.

TRIBUNA LIBERA

Exerciţiile militare în şcoalele de băeţi

Chestiunea instrucţieĭ militare în şcoli vine mereu la ordinea zileĭ.

S'a căutat a se afirma de către uniĭ adversarĭ aĭ acesteĭ legĭ că nu este treaba şcoaleĭ ca să se amestece în educaţia militară a tineretuluĭ şi că, prin urmare, legea de introducere a instrucţieĭ militare ar trebui suprimată.

Apoĭ atunci, dacă ast-fel staŭ lucrurile, nicĭ lucrul manual, nicĭ agricultura, horticultura, grădinăria saŭ alte cursurĭ suplimentare ce se maĭ predaŭ prin şcoli, pe lângă ştiinţa de carte propriŭ zisă, nu ar fi treaba şcoaleĭ, de oare-ce şi pentru aceste specialităţi sunt anumite şcoli.

Se ştie că Romanii şi Elenii vechi aŭ fost popoarele cele mai culte şi cariĭ aŭ civilizat lumea, dar în acelaşi timp craŭ şi cele mai militare. Este dar inexact că milităria nu se împacă cu desvoltarea ştiinţeĭ şi a iniţiativeĭ, cum pretind uniĭ. Dacă ar fi ast-fel, proverbul: „Mintea sănătoasă e numaĭ în corp sănătos" nu ar maĭ avea nicĭ un rost, căci se ştie că numaĭ exerciţiile fizice întreţin sănătatea şi desvoltă corpul.

In adevĕr, cum s'ar explica faptul că elevii şcoalelor militare, cariĭ sunt puşĭ sub un regim militar în adevĕratul înţeles al cuvîntuluĭ, nu ca cel de prin şcolile publice, cum se face, zic, că aceştĭ tineriĭ şcolariĭ învaţă în chip destul de serios matematicĭ, fizică, chimie, etc. şi ies din şcoală oameni cu iniţiativă şi cu ordine în toate acţiunile lor, atât ca militariĭ cât şi ca cetăţeni.

Copiiĭ, în genere, vĕd cu bucurie introducerea în şcoale a exerciţiilor militare, căci se ştie de toată lumea că iubirea cea maĭ mare a copiilor este pentru oştire. Jocurile lor nu sunt de cât de-a soldaţiĭ, făcându-şi singurĭ steaguri, coifurĭ de hârtie, puştĭ şi săbiĭ de lemn, luându-se la luptă uniĭ cu alţiĭ şi consimţind cu mare greutate să reprezinte pe inamic, care în tot-d'a-una rĕmâne învins.

Această atracţiune a lor pentru armată este o consecinţă firească, căci arată o dată maĭ mult că suntem străneposţi aĭ vechilor legionarĭ Romani şi aĭ glorioşilor noştri strămoşĭ, cariĭ aŭ apărat cu jertfa vieţeĭ sfântul pământ românesc.

De ce dar să nu profităm de această iubire a copiilor pentru armată, spre a ne atinge ţinta dorită?

Armata şi exerciţiile militare redeşteaptă patriotismul, mândria de neam şi demnitatea de cetăţean.

Deşi cu mare părere de rĕŭ, dar sunt nevoit să reamintesc scandalurile ce se făceaŭ de către uniĭ şcolariĭ pe la Ateneŭ, teatru şi alte localurĭ publice, scandalurĭ cariĭ aŭ forţat autorităţile în drept să ia măsurĭ în conscenţă. Dar destrăbălarea ce există prin unele şcoli, unde cleviĭ se arată puţin reverenţioşĭ către profesoriĭ lor, trebue oare lăsată la o parte?

Cu ce se pot oare îndrepta aceste fapte, dacă nu cu măsurile prevăzute prin această lege, atât de utilă şi atât de criticată?

Să nu se uite că numaĭ profesorul a adus în stare pe soldatul german ca să'şi ridice ţara la mărirea de astă-zi prin faptul că i-a insuflat amorul de patrie şi alte însuşirĭ sufleteşti; că tot profesorul a făcut şi pe tenacele soldat japonez, care-şi dă viaţa cu plăcere pentru ţară şi împăratul eĭ. Rog dar pe corpul didactic să ia aminte, căcĭ ca probă că această lege e bună, maĭ este şi faptul că nicĭ n'a apucat bine să se introducă la noĭ şi a şi fost copiată de către uniĭ ataşaţi militariĭ străinĭ, în prima linie de bulgarĭ, cariĭ aplică cu toată seriozitatea aceea-ce cred bun şi folositor.

Numaĭ armata menţine prestigiul uneĭ naţiuni şi cu cât o ţară numără maĭ multe baionete, cu atât e maĭ respectată.

Armata are o menire înaltă, de aceea trebue în continuiŭ înmulţită şi numaĭ atunci România îşi va atinge idealul, când fie-care locuitor al ţăreĭ va şti să ţină puşca în mână şi va fi încredinţat că e o mare onoare pentru dînsul de a'şi jertfi viaţa pentru apărarea patrieĭ.

Să nu se uite că armata trebue să fie pusă în stare de a face faţă tuturor evenimentelor ce le poate aduce ziua de mâine. Nu trebue să se peardă din vedere că numaĭ armatele aŭ creiat Statele şi că un Stat care n'are o armată bine organizată este condamnat la peire.

Corpurile Legiuitoare ar face bine să găsească mijloacele necesare pentru ca la un moment dat ţara să poată pune pe picior de rĕzboiŭ pe toţi fiiĭ seĭ, cariĭ sunt în stare să ţină puşca în mână.

Aceasta şi numaĭ aceasta trebue să preocupe pe toţi bunii români, cum a preocupat pe marele nostru patriot şi istoric Nicolae Bălcescu.

Un părinte al căruĭ fiŭ urmează instrucţia militară cu plăcere

Mişcarea ţăranilor

DIN MOLDOVA-DE-SUS

Iaşi, 3 Martie.

Azĭ la ora 10 un număr de 20 studenţi s'aŭ dus la ziarul conservator „Opinia" unde n'aŭ găsit de cât pe un singur redactor.

Studenţiĭ, după îndelungate parlamentărĭ, aŭ încheiat acolo un procesverbal prin care se afirmă că, dacă acest ziar va publicat cuvinte jignitoare pentru studenţi saŭ pentru apărătoriĭ naţionalismuluĭ, studenţiĭ vor recurge la măsurile ce vor crede necesare contra acestuĭ ziar. In timpul cât eraŭ studenţiĭ la „Opinia", a sosit acolo d. prefect de poliţie şi numeroşi agenţi poliţieneşti.

Din Podul Iloaeĭ

Din Podul Iloaeĭ, mi se anunţă că şi azĭ dim. un mare număr de sătenĭ din Erbiceni aŭ încercat să pătrundă în oraşel.

Regimentul 14, care ţinea împresurat oraşul, a oprit intrarea sătenilor, împrăştiindu-i. O mare parte dintre comercianţiĭ din Podul-Iloaeĭ, ale căror prăvălii aŭ fost devastate şi a căror marfă a fost împrăştiată, aŭ vestit pe angrosiştiĭ din Iaşi că nu maĭ sunt în stare să facă faţă plăţilor. Viaţa comercială e atinsă de acest fapt.

Aseară aŭ plecat din Podul-Iloaeĭ spre Bucureşti o delegaţie de fruntaşi evreĭ în cap cu arendaşul Druchman pentru a expune d-luĭ prim-ministru gravele desordine petrecute acolo.

Aceasă delegaţie afirmă că administraţia comunală din Podul-Iloaeĭ are o grea răspundere în cele petrecute acolo.

De asemeni şi că trupele din reg. 3 roşiorĭ, cariĭ se aflaŭ la Podul-Iloaeĭ în momentul isbucnireĭ revolteĭ, n'aŭ făcut nimic pentru a linişti pe sătenĭ şi de-a'ĭ opri a continua devastările.

La Bivolarĭ

In ultimul moment sosesc ştirĭ gravĕ din târguşorul Bivolarĭ. Un număr de 400 sătenĭ aŭ pătruns în târg şi aŭ devastat toate magaziile şi locuinţele evreilor; mărfurile aŭ fost aruncate pe străzĭ şi distruse.

Sătenii devastatorĭ sunt veniţi din Paşcanĭ, Şipote, Hermeziu, uniţi cu ceĭ din Bivolarĭ.

Situaţia o gravă acolo şi s'a trimes armată.

La Tg.-Frumos

Am telegrafiat eri despre devastările petrecute într'o mahala din T.-Frumos. Iată noui amănunte culese la faţa loculuĭ, unde am făcut anchetă pentru „Universul" vre-o 400 sătenĭ adunaţi de prin împrejurile Tg.-Frumos, aŭ pătruns eri, pe la orele 12, în oraş, pe când armata se afla la masă.

Ceĭ 400 sătenĭ s'aŭ abătut într'o stradă laterală cu str. Mare, numită strada Calimach-Voevod. Aŭ spart geamurile tuturor magaziilor şi caselor evreeşti. Aŭ scos uşile, aŭ distrus rafturile şi aŭ împrăştiat mărfurile la 14 prăvălii.

121

GLASUL MORŢILOR

— Mare roman de moravurĭ —

PARTEA A DOUA

XI

Pactul încheiat între Liana d'Aigle şi Fernand Maurel

— N'a fost de cât o simplă rivalitate din pricina uneĭ femeĭ, spuse dînsul; o poveste banală de amor, ca atâtea alte...

Fernand Maurel se ţinea de angajamentul pe care-l făcuse cu Liana d'Aigle. Cu toate acestea rechizitorul procurorului Republicieĭ fu foarte apăsător pentru dînsul...

Fernand Maurel era un bandit rafinat al Parisuluĭ; el trăia de pe urma dijmelor pe care le lua de la femeĭ, şi a şantagiilor odioase pe care ştia să le înghebeze.. Fernand Maurel era un recidivist al curţeĭ cu jurĭ. Acuma, când fuse prins în sfîrşit, nu maĭ trebuia eliberat cu atâta uşurinţă; Fernand Maurel era un individ cât se poate de periculos pentru societate, şi trebuia distrus cu desăvîrşire.

Insă cu toată severitatea acestuĭ rechizitor teribil, Fernand Maurel care se temea de o condamnare pe viaţă, vĕzu că Liana d'Aigle se ţinuse de cuvînt.

Fu condamnat la zece anĭ de închisoare. Era pedeapsa minimă care putea să-l fie aplicată.

— Zece anĭ!... îşi zise dînsul —dar Liana mi-a făgăduit că-mĭ va şterge o parte a pedepseĭ.... Poate că voiŭ avea norocul să mă reîntorc maĭ curînd... Ce sunt zece anĭ!... Voĭ fi încă în plină putere... în plină vigoare!...

„Haide, domnule Andreĭ Hubin, îţĭ zic la revedere!... La revedere, doamnă Elenă de la Tremoise... Vă zic la revedere tuturora!... Ura luĭ Fernand Maurel va adormi, dar se va redeştepta maĭ puternic de cât orĭ când.

La revedere!... Va trebui să sune odată şi ceasul meu... Răzbunarea mea va fi o răzbunare teribilă, fără milă, fără îndurare!...

A TREIA PARTE

Cap. I

Fratele Elenei

— In sfîrşit, drag